

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 6275/23.09.2026

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru completarea
unor acte normative în vederea coordonării integrate a datelor
și intervențiilor destinate copiilor și elevilor cu cerințe educaționale
speciale și/sau cu dizabilități (plx577/16.09.2026)**

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru completarea unor acte normative în vederea coordonării integrate a datelor și intervențiilor destinate copiilor și elevilor cu cerințe educaționale speciale și/sau cu dizabilități (plx577/16.09.2026)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 23.09.2026, desfășurată online, conform prevederilor art. 30 alin. (1) din Regulamentul de organizare și funcționare, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarele **observații**:

- în prezent, nu este operaționalizat cadrul instituțional pentru educația incluzivă prevăzut de Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, care a instituit un cadru distinct pentru educația incluzivă, inclusiv prin înființarea Centrului Național pentru Educație Incluzivă (CNEI) și prin prevederea constituirii, la nivelul unităților de învățământ, a camerelor-

resursă pentru suport educațional și psihopedagogic. Aplicarea dispozițiilor art. 67 alin. (4), (6)-(8) este prorogată până la începutul anului școlar 2027-2028. Aceste dispoziții nu reprezintă simple mecanisme administrative, ci componente ale arhitecturii instituționale prin care legea urmărește realizarea educației incluzive. CNEI are atribuții privind coordonarea metodologică a CJRAE (Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională) și CMBRAE (Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională), elaborarea de norme și instrumente pentru serviciile destinate copiilor cu CES (Cerințe Educaționale Speciale), organizarea cadrului de asistență psihopedagogică și evaluarea necesarului de specialiști. De asemenea, legea prevede camere-resursă destinate consilierii, asistenței psihopedagogice, sprijinului educațional, terapiei logopedice și altor terapii specifice. În aceste condiții, considerăm că prioritatea legislativă trebuie să fie operaționalizarea structurilor și serviciilor de sprijin deja prevăzute de Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, înaintea instituirii unor noi mecanisme de evidență și monitorizare a beneficiarilor;

- propunerea legislativă pune accentul pe colectarea, digitalizarea și interoperabilitatea datelor, în detrimentul intervenției educaționale efective. Crearea unui profil integrat, a unui modul informatic și a unor mecanisme de schimb de date poate constitui un instrument util, însă digitalizarea nu poate substitui politicile și serviciile de educație incluzivă. În forma propusă, centrul de greutate al propunerii legislative îl reprezintă colectarea, corelarea, transmiterea, monitorizarea și trasabilitatea datelor, în timp ce sunt insuficient dezvoltate mecanismele prin care informațiile astfel colectate se transformă în servicii educaționale efective, intervenții psihopedagogice, terapii, sprijin individualizat și măsuri de prevenire a excluziunii școlare. Propunerea legislativă reglementează cu precădere modul în care copilul este identificat și urmărit în sistem, fără a dezvolta în aceeași măsură mecanismele prin care nevoile sale educaționale sunt efectiv acoperite, ceea ce diminuează rolul central al școlii în realizarea incluziunii educaționale;
- evidența și monitorizarea elevilor cu CES nu echivalează cu incluziunea lor educațională. Soluția legislativă urmărește ca elevii cu CES și/sau dizabilități să fie identificați și monitorizați pe parcursul școlarizării, însă nu oferă suficiente garanții că aceste informații vor conduce la servicii de sprijin, intervenții psihopedagogice, resurse educaționale și măsuri concrete de incluziune. Un sistem performant trebuie să răspundă nu doar la întrebarea „unde este și care este situația copilului?”, ci și la întrebările „ce sprijin primește, cine îl asigură și cu

ce resurse?''. Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 atribuie CNEI responsabilități privind serviciile de educație incluzivă, asistența psihopedagogică, resursele educaționale, formarea personalului și evaluarea necesarului de specialiști, cu rol în asigurarea sprijinului necesar copiilor/elevilor cu CES sau cu dizabilități, în orientarea școlară și profesională a acestora, precum și în facilitarea tranziției către viața profesională și integrarea pe piața muncii;

- propunerea legislativă nu clarifică suficient resursa umană necesară și responsabilitățile privind accesul la date și securizarea acestora. Având în vedere natura sensibilă a informațiilor privind sănătatea, dizabilitatea și parcursul educațional al copiilor, este necesară stabilirea clară a persoanelor autorizate să acceseze datele, a nivelurilor de acces, a responsabilităților privind introducerea și actualizarea informațiilor, precum și a măsurilor de securizare a acestora. Propunerea legislativă nu identifică suficient resursa umană necesară pentru administrarea și utilizarea sistemului;
- prin urmare, este necesară clarificarea cadrului juridic privind prelucrarea și interconectarea datelor cu caracter personal, în special a datelor privind sănătatea și dizabilitatea, prin stabilirea expresă a categoriilor de date prelucrate, a scopurilor prelucrării, a categoriilor de utilizatori și a nivelurilor de acces, precum și a responsabilităților autorităților implicate și a măsurilor tehnice și organizatorice aplicabile pentru asigurarea securității și confidențialității datelor;
- invocarea eficienței administrative și a reducerii costurilor nu este susținută de o evaluare a resurselor necesare implementării. Deși propunerea legislativă justifică soluția prin reducerea costurilor administrative și utilizarea infrastructurii informatice existente, funcționarea unui asemenea sistem presupune personal responsabil, administrarea, verificarea și actualizarea datelor, suport tehnic, instruirea personalului, monitorizare și măsuri de securitate. Textul proiectului nu precizează cine va îndeplini aceste atribuții și nici nu fundamentează resursele umane și financiare necesare. Există astfel riscul ca noile sarcini să fie transferate personalului existent din unitățile de învățământ, fără asigurarea resurselor corespunzătoare, ceea ce ar conduce la creșterea sarcinii birocratice a personalului și la deturnarea resurselor de timp și de muncă de la activitatea educațională către activități administrative.

Președinte,
Sterică FUDULEA